

ერთის მხრივ, საქართველოსა და მეორეს მხრივ, ევროკავშირს და
ევროპის ატომური ენერჯის გაერთიანებას და მათ წევრ
სახელმწიფოებს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებისა და
საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების დღის წესრიგის
განხორციელების

2015 წლის ეროვნული სამოქმედო გეგმის შესრულების

ცხრა თვის ანგარიში

ოქტომბერი

2015

სარჩევი

1. ზოგადი მიმოხილვა.....	3
2. პოლიტიკური დიალოგი და რეფორმა	5
3. თავისუფლება, უსაფრთხოება და მართლმსაჯულება.....	11
4. ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები.....	14
5. ეკონომიკური თანამშრომლობა	18
6. თანამშრომლობის სხვა სფეროები	19

1. ზოგადი მიმოხილვა

ანგარიშში წარმოდგენილია ინფორმაცია ერთის მხრივ, საქართველოსა და მეორეს მხრივ, ევროკავშირს და ევროპის ატომური ენერჯის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებისა და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების დღის წესრიგის 2015 წლის ეროვნული სამოქმედო გეგმის განხორციელების მიმდინარეობის შესახებ. ანგარიში, ზოგადად მოიცავს 2015 წლის 1 იანვრიდან 2015 წლის 1 ოქტომბრამდე პერიოდს. ამავე დროს, ინფორმაციის ნაწილი სცილდება საანგარიშო პერიოდს, რადგან მასში ასევე ასახულია ანგარიშზე მუშაობის პერიოდში ცალკეული მიმართულებით განხორციელებული მნიშვნელოვანი რეფორმები.

საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებისა და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების დღის წესრიგის 2015 წლის ეროვნული სამოქმედო გეგმა საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 26 იანვრის #59 განკარგულებით დამტკიცდა.

ასოცირების შესახებ შეთანხმებითა და ასოცირების დღის წესრიგით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულების, საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან, ევროპულ ნორმებსა და სტანდარტებთან დაახლოების მიზნით, 2015 წლის სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, მიმდინარე წლის ცხრა თვეში, მნიშვნელოვანი პროგრესი იქნა მიღწეული. კერძოდ, მიღებულია სამი ახალი კანონი, განხილვის პროცესშია 14 ახალი კანონპროექტი, შესაბამისი უწყებების მიერ შემუშავდა 71 საკანონმდებლო ცვლილება, აქედან 16 დამტკიცებულ იქნა პარლამენტის მიერ, ხოლო 55 საკანონმდებლო ცვლილებაზე მიმდინარეობს განხილვები. საქართველოს მთავრობისა და სხვადასხვა უწყებების მიერ დამტკიცდა 40-ზე მეტი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტი.

2015 წლის ცხრა თვეში, მნიშვნელოვანი პროგრესია მიღწეული შემდეგ სფეროებში: მართლმსაჯულება (სასამართლოს, პროკურატურისა და სისხლის სამართლის რეფორმა, არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულება), სასჯელაღსრულება და პრობაცია, პერსონალური მონაცემების დაცვა, თავშესაფრის სისტემის სამართლებრივი ჩარჩოს განვითარება, საჯარო სექტორის რეფორმა, სოფლის მეურნეობა, გარემოს დაცვა, კულტურა, ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები. გარდა ამისა, ასოცირების შეთანხმებისა და ასოცირების დღის წესრიგის ეფექტიანი განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით, საჯარო მოხელეებისათვის ჩატარდა 140-მდე ტრენინგი და სემინარი, ასევე განხორციელდა სასწავლო ვიზიტები ევროკავშირის წევრ და კანდიდატ ქვეყნებში გამოცდილების გაზიარების მიზნით.

საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 16 ივნისის №266 დადგენილების საფუძველზე, ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხებზე ეფექტიანი კომუნიკაციის განხორციელების მიზნით, ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატში შეიქმნა სტრატეგიული კომუნიკაციის დეპარტამენტი. დეპარტამენტის მიზანია ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხებზე სტრატეგიული კომუნიკაციის გრძელვადიანი პოლიტიკისა და მისი განხორციელების სამოქმედო გეგმის შემუშავება; ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხებზე თემატური გზავნილების შემუშავების კოორდინაცია, ასევე, ღონისძიებების ელექტრონული საინფორმაციო ბაზის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა. სტრატეგიული კომუნიკაციის ეფექტური განხორციელების მიზნით, შეიქმნა სტრატეგიული კომუნიკაციის უწყებათაშორისი სამუშაო ჯგუფი, ასევე, სამოქალაქო საზოგადოების ექსპერტთა საკონსულტაციო ჯგუფი.

სტრატეგიული კომუნიკაციის დეპარტამენტი აქტიურად თანამშრომლობს ევროკავშირისა და ნატო-ს შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულებთან, მათ შორის, საგარეო ქმედებათა ევროპული სამსახურის აღმოსავლეთ სტრატეგიული კომუნიკაციის სამუშაო ჯგუფსა (EEAS East Stratcom Task Force) და ნატო-ს სტრატეგიული კომუნიკაციის ცენტრთან (NATO Strategic Communications Centre of Excellence).

საქართველო აქტიურად მონაწილეობს ევროკავშირის „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ინიციატივაში. შემუშავდა და ევროკავშირს წარედგინა წინადადებები „აღმოსავლეთ პარტნიორობისა“ და ევროპის სამეზობლო პოლიტიკის გადახედვასთან დაკავშირებით.

2015 წლის ცხრა თვეში, ქართულმა მხარემ მონაწილეობა მიიღო „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ რიგის სამიტში და „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში გამართულ სხვადასხვა ღონისძიებებში.

2. პოლიტიკური დიალოგი და რეფორმა

მართლმსაჯულების სისტემის რეფორმა

2015 წლის ივნისში, საქართველოს პარლამენტს წარედგინა მართლმსაჯულების სისტემის ინსტიტუციური რეფორმის მესამე ეტაპის ფარგლებში მომზადებული საკანონმდებლო პაკეტი, რომლის მთავარი მიზანია სასამართლოს დამოუკიდებლობისა და მართლმსაჯულების სისტემის მიმართ საზოგადოების ნდობის ამაღლების ხელშეწყობა.

რეფორმის მესამე ეტაპი ითვალისწინებს მოსამართლის დამოუკიდებლობის გარანტიებისა და სასამართლოს საქმიანობაში მისი ჩართულობის ზრდას. გარდა ამისა, საკანონმდებლო დონეზე განისაზღვრება მოსამართლეობის კანდიდატთა შერჩევის კრიტერიუმები და მახასიათებლები. მოსამართლეობის ყველა კანდიდატი თანამდებობაზე განწესდება კონკურსის წესით; უფრო მკაფიოდ ჩამოყალიბდება მოსამართლის საქმიანობაში ჩაურევლობის გარანტიები; სასამართლოს თავმჯდომარეებს თავად აირჩევენ შესაბამისი რაიონული (საქალაქო) და სააპელაციო სასამართლოს მოსამართლეები.

რეფორმის ფარგლებში შემოღებული იქნება საქმეთა ავტომატური განაწილების პრინციპი, დაიხვეწება დისციპლინური სამართალწარმოების პროცედურები. ამასთან, მოსამართლის მიმართ დისციპლინური დევნის აღძვრის ფუნქცია სასამართლოს თავმჯდომარის ნაცვლად, იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს მიენიჭება.

გაიზრდება უზენაესი სასამართლოს როლი მართლმსაჯულების პროცესში და გაფართოვდება საკასაციო სასამართლოში საჩივრის დასაშვებობის კრიტერიუმები.

იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილებით, დამტკიცდა მოსამართლეობის საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩატარების წესში ცვლილების პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს გამოცდისთვის სამართლებრივი ტესტებისა და კაზუსების მომზადების ჯგუფის შექმნას.

წარმატებით სრულდება პროკურატურის რეფორმირების თაობაზე ასოცირების შესახებ შეთანხმებით გათვალისწინებული ვალდებულებები. 2015 წლის მაისში, საქართველოს მთავრობის მიერ მოწონებულ იქნა „პროკურატურის შესახებ“ კანონში ცვლილებების პაკეტი. საკანონმდებლო ცვლილებების პროექტი სამართლებრივ ექსპერტიზაზე გაიგზავნა ვენეციის კომისიაში, ეუთოსა და ევროპის საბჭოს ადამიანის უფლებათა და კანონის უზენაესობის გენერალური დირექტორატის ოფისში. ზემოაღნიშნული ორგანიზაციებიდან მიღებული შენიშვნებისა და რეკომენდაციების საფუძველზე შემუშავდა საკანონმდებლო პაკეტის განახლებული ვერსია, რომელიც საქართველოს პარლამენტმა 2015 წლის 18 სექტემბერს მიიღო. განხორციელებული ცვლილებებით, ახლებურად განისაზღვრა პროკურატურის

ადგილი სახელისუფლებო სისტემაში, გაძლიერდა პროკურატურის ინსტიტუციური დამოუკიდებლობის, გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების ხარისხი. პროკურატურის საერთო ხელმძღვანელობას იუსტიციის მინისტრი საპროკურორო საბჭოს მეშვეობით განახორციელებს, მთავარი პროკურორის დანიშვნის უფლებამოსილება გადანაწილდება საპროკურორო საბჭოზე, მთავრობასა და პარლამენტზე.

ევროკავშირის აქტიური მხარდაჭერით, ევროპელი და ამერიკელი ექსპერტების უშუალო მონაწილეობით სრულად გადაისინჯა **სისხლის სამართლის კოდექსი**. 2015 წლის მარტში, მიღებულ იქნა ევროპის საბჭოს მიერ მომზადებული დასკვნა სისხლის სამართლის კოდექსში შესატან ცვლილებებზე, რომლის შესაბამისად კოდექსი განახლდა. 2015 წლის 13 ოქტომბერს გაიმართა კონფერენცია, სადაც განხილულ იქნა ევროპის საბჭოსა და ევროკავშირის ექსპერტების რეკომენდაციების შესაბამისად კოდექსის პროექტში განხორციელებული ცვლილებები. ასევე, საქართველოს პარლამენტში წარდგენილია „**საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ**“ საქართველოს კანონის პროექტი.

2015 წლის ივნისში, საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებული იქნა საკანონმდებლო ცვლილებები, რომელიც ითვალისწინებს ცვლილებებს სისხლის სამართლის კოდექსის შესაბამის თავებში. ცვლილებებს საფუძვლად უდევს მიდგომა, რომელიც აერთიანებს ძალადობრივი ექსტრემიზმის წინააღმდეგ ბრძოლისა და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის მიმართულებებს. სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებების თანახმად, განხორციელდა **ძალადობრივი ქმედებებისკენ მოწოდებისა და უკანონო ფორმირების საქმიანობასთან დაკავშირებული ქმედებების, ისევე როგორც ჯიჰადის მიზნით უცხო სახელმწიფოში გამგზავრებისა და გამგზავრების მცდელობის კრიმინალიზაცია**, ტერორისტული საქმიანობისთვის გადაბირებისა და ტერორიზმის მხარდაჭერისთვის დაწესდა სამართლებრივი პასუხისმგებლობა.

წარმატებით მიმდინარეობს **რეფორმა სასჯელაღსრულების სისტემაში**: გაუქმდა პირობით ვადამდე გათავისუფლების მუდმივმოქმედი კომისია. აღნიშნული ფუნქცია დარჩა ადგილობრივ საბჭოებს, რომელთა გადაწყვეტილებების გადახედვის უფლება ექნება მხოლოდ სასამართლოს. დამტკიცდა **სასჯელის მოხდის ინდივიდუალური დაგეგმვის ინსტრუქცია**. სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს გენერალურ ინსპექციაში შეიქმნა ახალი სამმართველო - **სისტემური მონიტორინგის სამმართველო**, რომლის მიზანია პენიტენციურ დაწესებულებებში ადამიანის უფლებათა დაცვისა და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების შესრულების უზრუნველყოფა, არსებული ვითარების პრევენციული შემოწმების, მიღებული შედეგების ანალიზისა და რეკომენდაციების შემუშავების გზით. მომზადდა სამედიცინო მომსახურების მონიტორინგის ჯგუფი, რომელიც

ახორციელებს სისტემატურ მონიტორინგს დაწესებულებებში. შეიქმნა მულტიდისციპლინური ჯგუფი (ფსიქიატრი, ფსიქოლოგი, ნარკოლოგი, ნევროპათოლოგი), რომელიც უზრუნველყოფს სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში ფსიქიკური დაავადებების გამოვლენასა და საჭიროებებზე მორგებული მომსახურების მიწოდებას. ამასთან, 2015 წლიდან, აქტიურად დაიწყო მონიტორინგი სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში ფსიქოტროპული მედიკამენტების აღრიცხვისა და ხარჯვის კუთხით.

უსაფრთხოების სექტორის რეფორმა

მნიშვნელოვანი ინსტიტუციური ცვლილება განხორციელდა **უსაფრთხოების სფეროში**. 2015 წლის პირველი აგვისტოდან ძალაშია კანონი „სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის შესახებ“, რომლის თანახმად, ცალკე უწყებად ჩამოყალიბდა საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური. რეფორმის მთავარ მიზანს წარმოადგენდა შინაგან საქმეთა სამინისტროს ფარგლებში არსებული ძალაუფლების გადანაწილება, **მკაფიოდ გაიმიჯნა საპოლიციო და სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის ფუნქციები**, ასევე განხორციელდა ანგარიშვალდებულებისა და გამჭვირვალობის ზრდა. კანონი ითვალისწინებს პოლიტიკური მიუკერძოებლობის მექანიზმის უზრუნველყოფას. **სამსახურის საქმიანობაზე ხორციელდება, როგორც საპარლამენტო, ისე მთავრობის კონტროლი**. სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მთავარ ფუნქციად განისაზღვრა სახელმწიფო უსაფრთხოების დაცვა, საფრთხეების შესახებ ინფორმაციის მოძიება, დამუშავება და ბრძოლა კონკრეტული დანაშაულების წინააღმდეგ, რომლებიც საფრთხეს უქმნიან ქვეყნის უსაფრთხოებას. სამსახურის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებებია: ქვეყნის კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის დაცვა, ეკონომიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ბრძოლა კორუფციის, ტერორიზმისა და ტრანსნაციონალური ორგანიზებული და საერთაშორისო დანაშაულის წინააღმდეგ, სახელმწიფო საიდუმლოების დაცვა, ქვეყნის დაცვა საგარეო საფრთხეებისგან. უსაფრთხოების სექტორის რეფორმის შედეგად, საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური განისაზღვრა ასევე ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული საფრთხეების წინააღმდეგ ბრძოლის უწყებათშორისი საკოორდინაციო საბჭოს ხელმძღვანელ უწყებად.

საჯარო სამსახურის რეფორმა და კორუფციასთან ბრძოლა

საქართველოს მთავრობა განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს **საჯარო სამსახურის რეფორმირების** საკითხს და **კორუფციასთან ბრძოლას**.

საქართველოს პარლამენტმა მიიღო „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს ახალი კანონი, რომლის მიზანია საჯარო სექტორის მოდერნიზება და ეფექტიანი საჯარო მმართველობის ჩამოყალიბება, მნიშვნელოვანი ინოვაციური მიდგომების დანერგვით.

შეირჩა თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მონიტორინგის სისტემის მოდელი. აღნიშნულის გათვალისწინებით, მომზადდა „საჯარო სამსახურში ინტერესთა შეუთავსებლობისა და კორუფციის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტი, რომელიც საქართველოს პარლამენტმა 2015 წლის ოქტომბერში მიიღო.

საქართველოს მთავრობამ 2015 წლის აპრილში დაამტკიცა განახლებული ანტიკორუფციული სტრატეგია და ახალი 2015-2016 წლების ანტიკორუფციული სამოქმედო გეგმა. ანტიკორუფციულმა საბჭომ მონიტორინგისა და შეფასების მეთოდოლოგია 2015 წლის თებერვალში დაამტკიცა. საერთაშორისო ორგანიზაციების (კორუფციის წინააღმდეგ სახელმწიფო ჯგუფის (GRECO), ეკონომიკური განვითარებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის (OECD), გაეროს ნარკოტიკებთან და დანაშაულთან ბრძოლის ბიუროს/გაეროს კონვენცია კორუფციის წინააღმდეგ (UNODC/UNCAC)) რეკომენდაციების შესრულების თვალსაზრისით, კორუფციის წინააღმდეგ სახელმწიფოთა ჯგუფის 2015 წლის შეფასებით, საქართველოს, ამ ეტაპზე არც ერთი რეკომენდაცია არ აქვს შეუსრულებელი.¹ ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის ანტიკორუფციული ქსელის (OECD-ACN) საქართველოს შეფასების მესამე რაუნდის ფარგლებში გაცემული 15 რეკომენდაციიდან პროგრესი მიღწეულია 14 რეკომენდაციაზე.

საქართველოს მთავრობამ, სამოქალაქო საზოგადოებასთან აქტიური თანამშრომლობით შემუშავებული ღია მმართველობის პარტნიორობის საქართველოს 2014-2015 წლების სამოქმედო გეგმა 2014 წლის 18 სექტემბერს დაამტკიცა. გეგმის დამტკიცების შემდგომ, ღია მმართველობა საქართველოს ფორუმის² ფარგლებში შემუშავდა სამოქმედო გეგმის მონიტორინგისა და შეფასების მეთოდოლოგია, რომლის თანახმად, მიღწეულ პროგრესს აფასებენ, როგორც გეგმის განხორციელებაში ჩართული უწყებები, ასევე სამოქალაქო საზოგადოება. ღია მმართველობა საქართველოს სამდივნომ (საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს

¹ კრიმინალიზაციასთან დაკავშირებით გაცემული 5 რეკომენდაციიდან ყველა რეკომენდაცია ითვლება სრულად შესრულებულად. პოლიტიკური პარტიების დაფინანსების გამჭვირვალობასთან დაკავშირებით გაცემული 10 რეკომენდაციიდან 3 ითვლება სრულად შესრულებულად, ხოლო 7 რეკომენდაცია - ნაწილობრივ შესრულებულად.

² ფორუმი ღია მმართველობა საქართველოს ეროვნული საკოორდინაციო-საკონსულტაციო მექანიზმია, რომელიც სამოქალაქო საზოგადოებასთან თანამშრომლობის გაძლიერების მიზნით შეიქმნა. ფორუმი გეგმით გათვალისწინებული პასუხისმგებელი უწყებების, სხვა დაინტერესებული საჯარო დაწესებულებების, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციათა წარმომადგენლებისგან შედგება.

ანალიტიკური დეპარტამენტი) ფორუმთან აქტიური თანამშრომლობით მოამზადა და ღია მმართველობის პარტნიორობას (Open Government Partnership - OGP) 2015 წლის ოქტომბერში წარუდგინა სამოქმედო გეგმის შესრულების თვითშეფასების შუალედური ანგარიში.

ადამიანის უფლებები და ძირითადი თავისუფლებები

2015 წლის მაისში, ადამიანთა წამების, არაკუმანური, სასტიკი ან პატივისა და ღირსების შემლახავი მოპყრობის ან დასჯის წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განმახორციელებელმა უწყებათაშორისმა საკოორდინაციო საბჭომ დაამტკიცა ადამიანთა წამების, არაკუმანური, სასტიკი ან პატივისა და ღირსების შემლახავი მოპყრობის ან დასჯის წინააღმდეგ ბრძოლის 2015-2016 წლების სამოქმედო გეგმა, რომელიც შემუშავდა საქართველოს ადამიანის უფლებათა ეროვნული სტრატეგიის (2014-2020) საფუძველზე.

2015 წლის მარტში, საქართველოს პარლამენტმა №3138-IIს და №3139-IIს დადგენილებებით მოახდინა ევროპის საბჭოს ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-15 და მე-16 ოქმების რატიფიცირება.

2015 წლის მაისში, ძალაში შევიდა საქართველოს კანონი „პატიმრობის კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ“, რომლის თანახმად სახალხო დამცველსა და სპეციალური პრევენციული ჯგუფის წევრს მიეცათ სასჯელადსრულების დაწესებულებებში ფოტოგადაღების უფლება.

გაიზარდა სახალხო დამცველის აპარატის შესაძლებლობები. დაიხვეწა აპარატის სტრუქტურა, მნიშვნელოვნად გაიზარდა აპარატის ბიუჯეტი და თანამშრომელთა რაოდენობა. საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატში ჩამოყალიბდა ადამიანის უფლებათა აკადემია.

საქართველოს უზენაეს სასამართლოში ფუნქციონირებს ადამიანის უფლებათა ცენტრი, რომლის ძირითადი ფუნქციებია: ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებათა შესწავლა, ანალიტიკური მასალის მომზადება, გადაწყვეტილებათა თარგმნა და მათი მიმოხილვა.

მიღწეულია მნიშვნელოვანი პროგრესი ბავშვთა უფლებების დაცვის კუთხით. 2015 წლის ივნისში, საქართველოს პარლამენტმა მიიღო არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსი და დაიწყო მისი განხორციელება, რაც არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების რეფორმაში ჩართულ პროფესიონალთა სპეციალიზაციას გულისხმობს. ბავშვთა მიმართ ძალადობის აღმოფხვრის მექანიზმების გაუმჯობესების მიზნით, მომზადდა მთავრობის დადგენილების პროექტი „ბავშვთა დაცვის მიმართვიანობის (რეფერირების) პროცედურების“

შესახებ. აღნიშნულთან დაკავშირებით, ასევე შემუშავებულია „სოციალური დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების პროექტი.

საქართველომ 2014 წლის 19 ივნისს, ხელი მოაწერა ევროპის საბჭოს 2011 წლის 11 მაისის კონვენციას „ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ“. კონვენცია მონაწილე სახელმწიფოებს ავალდებულებს, ქვეყანაში ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობისაგან დაცვის ეფექტიანი სამართლებრივი მექანიზმების ჩამოყალიბებას. კონვენციით გათვალისწინებული ვალდებულებების საქართველოს კანონმდებლობაში ასახვის მიზნით, მომზადდა საკანონმდებლო პაკეტი და მიმდინარეობს საჯარო დისკუსიები. ამასთან, იუსტიციის მინისტრი კონსულტაციებს საქართველოს რეგიონების მასშტაბით მართავს. პაკეტზე მუშაობის დასრულებისთანავე იგი წარედგინება საქართველოს მთავრობასა და პარლამენტს. ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და შემცირების მიზნით, განხორციელდა ფართო საინფორმაციო კამპანია.

თანამშრომლობა საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკის სფეროში

2015 წლის 1 იანვარიდან 30 ოქტომბრის ჩათვლით, საქართველო მიუერთდა ევროკავშირის მიერ სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებში გაკეთებულ 180 განცხადებას.

2015 წლის 1 აპრილს, საქართველოსა და ევროკავშირის შორის გაიმართა **პოლიტიკური კონსულტაციები უმაღლეს დონეზე**, რომელზეც განიხილეს საქართველოსა და რეგიონში უსაფრთხოების კუთხით არსებული გამოწვევები, ასევე ჩართულობის პოლიტიკის ასპექტები და საქართველოში კონფლიქტის მშვიდობიანად მოგვარების მიზნით გაწეული ძალისხმევა.

ევროკავშირის საერთო უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის (CSDP) ფარგლებში, **უკრაინაში ჩამოყალიბებულ მრჩეველთა მისიაში (EUAM Ukraine)** მონაწილეობის მისაღებად საქართველოს მიერ წარდგენილი კანდიდატი შერჩეულ იქნა ადამიანური რესურსების სფეროში მრჩეველის თანამდებობაზე და 2015 წლის 1 სექტემბრიდან შეუდგა საქმიანობას.

2015 წლის მარტში, საქართველოს შეიარაღებული ძალების ქვედანაყოფებმა წარმატებით დაასრულეს მონაწილეობა ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში ევროკავშირის ეგიდით წარმოებულ მისია EUFOR RCA-ში (სულ, 2014-2015 წლებში, 241-მა სამხედრო მოსამსახურემ მიიღო მონაწილეობა).

2015 წლის 2 ივნისს, **ასოცირების კომიტეტის პირველი სხდომაზე**, ევროკავშირთან თანამშრომლობის სხვა საკითხებთან ერთად, განხილული იქნა საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე არსებული მდგომარეობა, გამოწვევები და პრობლემური საკითხები, აგრეთვე ჩართულობის სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელება.

3. თავისუფლება, უსაფრთხოება და მართლმსაჯულება

წარმატებით სრულდება „საქართველოსა და ევროკავშირის შორის უნებართვოდ მცხოვრებ პირთა რეადმისიის შესახებ“ და „საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ვიზების გაცემის პროცედურის გამარტივების შესახებ“ შეთანხმებები.

2015 წელს, განხორციელდა ევროკავშირის ექსპერტთა შემფასებელი მისიის ვიზიტები საქართველოში (23-27 თებერვალს და 28 სექტემბრიდან 2 ოქტომბრის ჩათვლით), სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულების შეფასების მიზნით.

მიგრაციის საკითხთა სამთავრობო კომისიის მიერ **შემუშავდა 2016-2020 წლების მიგრაციის სტრატეგიის კონცეფცია** და მომზადდა სტრატეგიის პროექტის კონსოლიდირებული სამუშაო ვერსია. შემუშავდა მიგრაციის სფეროში რისკების ანალიზის საერთო სისტემა. ამავდროულად, დასრულდა მოსამზადებელი სამუშაოები მიგრაციის მონაცემთა ერთიანი ანალიტიკური სისტემის კონცეფციაზე. გეგმის მიხედვით, სისტემა სატესტო რეჟიმში 2016 წლიდან ამუშავდება. შემუშავდა და წლის ბოლომდე დამტკიცდება მიგრაციის პროფილის 2015 წლის გამოცემა. ასევე, ევროკავშირთან სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის საინფორმაციო კამპანიის ფარგლებში, მომზადდა და გამოქვეყნდა ლეგალური მიგრაციის გზამკვლევი ქართულ და ინგლისურ ენებზე, ტელევიზიით გავრცელდა ორი საინფორმაციო ვიდეორგოლი.

მნიშვნელოვნად დაიხვეწა თავშესაფრის მაძიებელთა საკანონდებლო ჩარჩო, განხორციელდა მნიშვნელოვანი ინსტიტუციური ცვლილებები თავშესაფრის მაძიებელთა, ლტოლვილთა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა უფლებრივი მდგომარეობის გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად.

შეიქმნა და ფუნქციონირებს თავშესაფრის მაძიებელ, ლტოლვილის ან ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა მონაცემთა ელექტრონული ბაზა.

საჯარო დაწესებულებათა ნაწილის მიერ მიღებული და დამტკიცებულია შიდა რეგულაციები **პერსონალურ მონაცემთა დაცვის** შესახებ. მნიშვნელოვნად გაიზარდა პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატის შესაძლებლობები, როგორც საკადრო, ისე ფინანსური უზრუნველყოფის თვალსაზრისით. 2015 წლის 30 ოქტომბრის მდგომარეობით, მოქალაქეთა განცხადებების საფუძველზე და პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის ინიციატივით, ჩატარდა საჯარო უწყებისა და კერძო ორგანიზაციის 50 შემოწმება, განხილულია 75 მოქალაქის განცხადება და გაწეული კონსულტაციების რაოდენობა შეადგენს 870-ს.

იუსტიციის სამინისტროს მიერ, ფონდ „ღია საზოგადოება - საქართველოსთან“ ერთად და არასამთავრობო ორგანიზაციების, ქართველი და უცხოელი ექსპერტების

მონაწილეობით, მიმდინარეობს ინფორმაციის თავისუფლების კანონპროექტის შემუშავება.

2015 წლის ივლისში ცვლილებები იქნა შეტანილი „უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონში, რომელიც ითვალისწინებს „დანაშაულებრივი გზით მიღებული შემოსავლების გათეთრების, მოძიების, ამოღების და კონფისკაციის და ტერორიზმის დაფინანსების შესახებ“ ევროპის საბჭოს კონვენციის მოთხოვნათა შესაბამისად, სსიპ საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურისთვის გარიგების (ოპერაციის) აღსრულების შეჩერების უფლებამოსილების მინიჭებას.

2015 წლის იანვარში, ხელი მოეწერა შეთანხმებას საქართველოსა და ესპანეთის სამეფოს შორის „დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლაში თანამშრომლობის შესახებ“, ხოლო 2015 წლის აპრილში, ხელი მოეწერა შეთანხმებას საქართველოს მთავრობასა და ბელარუსის რესპუბლიკის მთავრობას შორის „დანაშაულთან ბრძოლის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ“.

საქართველოს მთავრობამ 2015 წლის სექტემბერში დაამტკიცა **ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის 2015-2018 წლების ეროვნული სტრატეგია** და **ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის 2015-2016 წლების სამოქმედო გეგმა**.

სასაზღვრო სფეროში თანამშრომლობის შესახებ შეთანხმების პროექტები ინიცირებულია ბელარუსის, ლიტვისა და პოლონეთის რესპუბლიკებთან.

2015 წლის იანვრიდან, საქართველო ოფიციალურად არის შეყვანილი **ევროკავშირის სამართლებრივი თანამშრომლობის სააგენტოს (EUROJUST)** პრიორიტეტული ქვეყნების სიაში, რაც თანამშრომლობის შეთანხმების გასაფორმებლად საჭირო პირველი ეტაპია.

2015 წლის ივნისში საქართველოს ეწვია **ევროპის პოლიციის სამსახურის (EUROPOL)** შემფასებელ ექსპერტთა მისია, რომელმაც ადგილზე შეისწავლა პერსონალურ მონაცემთა დაცვის კუთხით სამართალდამცავ უწყებებში არსებული მდგომარეობა. ექსპერტების მიერ შემუშავებული საბოლოო ანგარიშის საფუძველზე მიიღება **შემდგომი გადაწყვეტილება EUROPOL-ის მიერ საქართველოსთან ოპერატიული თანამშრომლობის შეთანხმების გაფორმების შესახებ**.

2015 წლის ივნისში, გაიმართა **ასოცირების ქვეკომიტეტის სხდომა მართლმსაჯულების, თავისუფლებისა და უსაფრთხოების საკითხებზე**, რომელიც ასოცირების შეთანხმებით გათვალისწინებული საქართველო-ევროკავშირის პოლიტიკური დიალოგის ახალი ინსტიტუციური ჩარჩოს ნაწილია.

საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საკონსულო დაწესებულებების მიერ წარმატებით გამოიყენება საკონსულო საქმიანობის მართვის ელექტრონული სისტემა. **სრულფასოვნად ფუნქციონირებს საინფორმაციო ვებპორტალი - geoconsul.gov.ge**, რომელზეც ხელმისაწვდომია ყველა სახის საკონსულო მომსახურებასთან დაკავშირებული ინფორმაცია.

ორდინალური პასპორტების მფლობელთათვის გაფორმდა უვიზო მიმოსვლის შესახებ ხელშეკრულებები (შეთანხმებები) ბრაზილიის ფედერაციულ რესპუბლიკასთან (ძალაშია), ურუგვაის რესპუბლიკასთან (ძალაშია), ჩილეს რესპუბლიკასთან (ძალაშია) და არგენტინის რესპუბლიკასთან (ძალაშია). **დიპლომატიური და სამსახურებრივი/ოფიციალური პასპორტების მფლობელთათვის უვიზო მიმოსვლით სარგებლობის შესახებ ხელშეკრულება გაფორმდა** სერბეთის რესპუბლიკასა და გაიანას კოოპერატიულ რესპუბლიკასთან. ასევე, გაფორმდა შეთანხმება საქართველოსა და ნორვეგიას შორის ვიზების გაცემის პროცედურების გამარტივების შესახებ.

2015 წლის თებერვლიდან ამოქმედდა ელექტრონული ვიზის (E-visa) პორტალი, რომელიც უცხო ქვეყნის მოქალაქეს აძლევს საშუალებას, საკონსულო სამსახურში ვიზიტის გარეშე მიიღოს საქართველოს მოკლევადიანი ელექტრონული ვიზა ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით.

4. ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები

მომზადდა ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) განხორციელების 2014 წლის ანგარიში, რომელიც გამოიცა ბროშურის სახით ქართულ და ინგლისურ ენებზე.

ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციასთან (OECD) მჭიდრო თანამშრომლობითა და გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) მხარდაჭერით, მიმდინარეობს მუშაობა მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების სტრატეგიაზე (2016-2020) და შესაბამის სამოქმედო გეგმაზე.

2015 წელს, დაიწყო მიკრო და მცირე მეწარმეობის მხარდაჭერის კომპონენტის განხორციელება, რომელიც მიზნად ისახავს საქართველოს რეგიონებში მიკრო და მცირე მეწარმეობის მხარდაჭერას ფინანსური და ტექნიკური (ტრენინგები, კონსალტინგი, შემდგომი მხარდაჭერა) მექანიზმების საშუალებით.

მეწარმეობის განვითარების სააგენტო საკუთარი რესურსითა და დონორების დახმარებით, ახორციელებს სხვადასხვა საკონსულტაციო მომსახურებას მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის, რომლის მიზანს საწარმოებში საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების დანერგვა, პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის ამაღლება და ევროპულ მოთხოვნებთან შესაბამისობა, ასევე ექსპორტის ხელშეწყობა წარმოადგენს.

2015 წელს, საქართველო, მეწარმეობის განვითარების სააგენტოსა და საქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტოს კონსორციუმის ფორმით, ჩაერთო ევროპის მეწარმეთა ქსელში (Enterprise Europe Network – EEN). აღნიშნული ქსელი წარმოადგენს ელექტრონულ პორტალს, რომლის მიზანია ევროკავშირის წევრი და სხვა ქვეყნების მცირე და საშუალო სექტორის ინტერნაციონალიზაციის მხარდაჭერა, კონკრეტული ბიზნეს წინადადებების გავრცელებისა და გაცვლის გზით.

ფართომასშტაბიანი ინსტიტუციური პროგრამის (CIB) II ეტაპის ფარგლებში, 2015 წლის მაისში დაიწყო ტექნიკური დახმარების პროექტი „სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის ინფრასტრუქტურის განვითარების შემდგომი მხარდაჭერა ევროკავშირის საუკეთესო პრაქტიკასთან დაახლოებისათვის“. 2015 წლის ცხრა თვის მონაცემებით, საქართველოს სტანდარტად დარეგისტრირდა 1214 საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტი.

ზომისა და წონის საერთაშორისო ბიუროს (BIPM) დაკალიბრებისა და გაზომვის შესაძლებლობების (CMC) მონაცემთა საერთაშორისო ბაზაში გამოქვეყნდა

საქართველოს სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მეტროლოგიის ინსტიტუტის ელექტრობის ეტალონური განყოფილების 16 CMC ხაზი, ხოლო მასის ეტალონური განყოფილების 5 CMC ხაზი. მეტროლოგიის ინსტიტუტის აღიარებული განყოფილებების მიერ გაიცა პირველი, საერთაშორისო დონეზე აღიარებული დაკალიბრების სერტიფიკატები ზომისა და წონის საერთაშორისო კომიტეტის ურთიერთაღიარების შეთანხმების (CIPM MRA) ლოგოთი.

ფართომასშტაბიანი ინსტიტუციური პროგრამის ფარგლებში დაიწყო პროექტი „აკრედიტაციის ცენტრის გაძლიერება ევროპის საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად“. აკრედიტაციის ცენტრი ახორციელებს მოსამზადებელ სამუშაოებს, ევროპული აკრედიტაციის ორგანიზაციასთან ორმხრივი ხელშეკრულების ხელმოწერის მიზნით.

2015 წლის ივნისში, დაიწყო ევროკავშირის ტექნიკური დახმარების პროგრამა, რომელიც ითვალისწინებს საქართველოში ბაზარზე ზედამხედველობის სისტემის შესწავლას, ხარვეზების იდენტიფიცირებასა და მის გაუმჯობესებას ევროკავშირის ქვეყნების საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად.

ევროკავშირის სანიტარიული და ფიტოსანიტარიული, ცხოველთა კეთილდღეობისა და სხვა საკანონმდებლო ღონისძიებების მიხედვით, შემუშავდა საკანონმდებლო დაახლოების სია სხვადასხვა პრიორიტეტულ სფეროებში. 2015 წლის თებერვალში, სია გადაეგზავნა ევროპულ მხარეს. ევროკავშირის ექსპერტების მიერ მოწოდებული რეკომენდაციების საფუძველზე, მოხდა სიის გადახედვა და საბოლოო ვერსიაზე შეჯერება. მიმდინარე წლის სექტემბრის ბოლოს, სიის საბოლოო ვერსია გადაეგზავნა ევროკავშირს. საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოების მიზნით, დამტკიცდა კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები ვეტერინარიის, სურსათის უვნებლობისა და ფიტოსანიტარიის სფეროში. ასევე, ევროკავშირის დახმარებით, საექსპორტო პოტენციალის მქონე პრიორიტეტული პროდუქციის (თევზი და თაფლი) უვნებლობის აღიარების მიზნით მომზადდა სამოქმედო გეგმა, რომლის შესრულება პროდუქციის ევროპულ ბაზარზე დაშვების წინაპირობაა.

სურსათის ეროვნულ სააგენტოში მიმდინარეობს მუშაობა ინსტიტუციური გეგმის განახლებაზე.

ფინანსთა სამინისტროში, გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) ტექნიკური მხარდაჭერით, მიმდინარეობს მუშაობა ახალი საბაჟო კანონმდებლობის პროექტის შემუშავებაზე. ასევე, მიმდინარეობს მუშაობა „ტრანზიტის საერთო პროცედურების შესახებ (CTC)“ და „საქონლით ვაჭრობაში ფორმალუბების გამარტივების შესახებ (SAD)“ კონვენციებთან მიერთების კუთხით. ამ მიზნით, შექმნილია კომისია და შესაბამისი სამუშაო ჯგუფი. ასევე, აშშ-ის

საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) „მმართველობა განვითარებისათვის“ (G4G) პროექტის მხარდაჭერით შემოსავლების სამსახურში მიმდინარეობს მუშაობა ავტორიზებული ეკონომიკური ოპერატორის (AEO) ინსტიტუტის დანერგვაზე.

სახელმწიფო შესყიდვების სფეროში საკანონმდებლო დაახლოების ყოვლისმომცველი სამოქმედო გეგმის შემუშავების მიზნით შეიქმნა სამუშაო ჯგუფი, რომელიც მოამზადებს წინადადებებს საქართველოს სახელმწიფო შესყიდვების კანონმდებლობის ნორმების ევროკავშირის შესაბამის დირექტივებთან ეტაპობრივი დაახლოების მიზნით.

საერთაშორისო თუ ადგილობრივი კერძო სექტორის წარმომადგენლებთან განხილულ იქნა **საკანონმდებლო ცვლილებები ინტელექტუალური საკუთრების მარეგულირებელ კანონმდებლობაში**. აღნიშნული საკანონმდებლო ცვლილებების განხორციელების შედეგად, მოხდება ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში **საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის შესაბამის კანონმდებლობასთან დაახლოება**. აღსანიშნავია, რომ საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლების მიზნით, საქპატენტი რეგულარულად ატარებს სემინარებსა და სამუშაო შეხვედრებს. ასევე, საქპატენტი აქტიურადაა ჩართული მოსამართლეებისათვის და ადვოკატებისათვის ინტელექტუალური საკუთრების უფლებებთან დაკავშირებულ საკითხზე ტრენინგების ორგანიზებაში.

2015 წლის ცხრა თვეში, **კონკურენციის სააგენტომ** დაასრულა „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის სავარაუდო დარღვევის გამოვლენის მიზნით 7 სხვადასხვა ბაზრის მოკვლევა, მათ შორის საავტომობილო საწვავის, საავიაციო ნავთის, თერმულ-მინერალური წყლების, საავტომობილო-საკონტეინერო მომსახურების, საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისა და სახელმწიფო შესყიდვების.

გრძელდება **ფართომასშტაბიანი საინფორმაციო კამპანიის განხორციელება DCFTA-სთან** დაკავშირებულ საკითხებზე მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლების მიზნით. აღნიშნული კამპანიის ფარგლებში, შეხვედრები გაიმართა როგორც თბილისში, ასევე რეგიონებში. შეხვედრების ფარგლებში გავრცელდა ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ინიციატივითა და G4G პროექტის მხარდაჭერით მომზადებული საინფორმაციო ბუკლეტები DCFTA-ის შესახებ.

„**შრომის კანონმდებლობის დაცვის გაუმჯობესება საქართველოში**“ პროექტის ფარგლებში, რომელსაც საქართველოში ახორციელებს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაცია (ILO), შემუშავდა ტრენინგ მეთოდოლოგია.

ტყის ახალი კანონის შემუშავების მიზნით, მსოფლიო ბანკის ტექნიკური დახმარებით, მიმდინარეობს სატყეო სექტორში კანონდარღვევებისა და მართვის

გაუმჯობესების (ENPI-FLEG II) პროგრამა. შემუშავებულია კანონპროექტის პირველადი ვერსია.

გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ველური ფლორისა და ფაუნის სახეობებით საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ კონვენციასთან (CITES) დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულების მიზნით, გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების დაფინანსებით დაწყებულია პროექტი, რომლის ფარგლებში შეფასდება მერქნიანი და არამერქნული სახეობები.

შემუშავებულია საქართველოს ტყით დაფარული ფართობების რუკა. დაწყებულია ახალი სატყეო მონიტორინგის სისტემის შემუშავება.

ელექტროენერგიით ვაჭრობის მოწესრიგების კუთხით, ცვლილებები შევიდა გადამცემი ქსელის წესებში და მას დაემატა: ელექტროენერგიის წარმოების მზადყოფნის გრაფიკების შედგენისა და დისპეტჩერიზაციის წესი; ინფორმაციის მიწოდების წესი; აღრიცხვის წესი. ასევე, ერთიანი საბუღალტრო-სააღრიცხვო სისტემის ფარგლებში შემუშავდა შემდეგი დოკუმენტები: ანგარიშთა გეგმა და მისი ინსტრუქციები; ძირითადი საშუალებების ბუღალტრული აღრიცხვის სახელმძღვანელო პრინციპები; შემოსავლების, დანახარჯებისა და ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის სახელმძღვანელო პრინციპები; შენატანებისა და გრანტების სახელმძღვანელო პრინციპები; ანგარიშების ფორმების სახელმძღვანელო პრინციპები. შემუშავებულია ელექტროენერგიის გადამცემ ქსელზე მიერთების სტანდარტული პირობების დოკუმენტის პროექტი.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ შემუშავდა გამანაწილებელი ქსელის წესების შემდეგი ოთხი თავი: გამანაწილებელი ქსელის დაგეგმვის წესი, გამანაწილებელ ქსელთან მიერთების წესი, გამანაწილებელი ქსელის ოპერატიული მართვის წესი და გამანაწილებელი ქსელის აღრიცხვის წესი.

5. ეკონომიკური თანამშრომლობა

ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაციისა (OECD) და ევროკომისიის ერთობლივი ინიციატივის - SIGMA-ს (Support for Improvement in Governance and Management) მხარდაჭერით მიმდინარეობს მუშაობა **სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის სისტემის განვითარების სტრატეგიაზე**.

შემუშავდა **ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის** ჩამოყალიბების წესისა და პროცედურების შესახებ ინსტრუქცია და SIGMA-ს მხარდაჭერით ხორციელდება მისი ოთხ სამინისტროში დანერგვის პროცედურები, დაწესებულებებში ფინანსური კონტროლისა და მენეჯერული ანგარიშვალდებულების გაძლიერების მიზნით. გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების მხარდაჭერით გაიზარდა შიდა კონტროლის მექანიზმების ადეკვატურობისა და ეფექტურობის შეფასების მექანიზმები **სისტემური აუდიტის** პოპულარიზაციისა და დანერგვის, ასევე შიდა აუდიტის მეთოდოლოგიის განახლების გზით.

აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) პროგრამის „მმართველობა განვითარებისათვის“ (G4G) ფარგლებში, მომზადდა **დამატებული ღირებულების გადასახადის (დღგ) თაობაზე საქართველოსა და ევროკავშირის კანონმდებლობის შედარებითი ანალიზი**.

შეტანილია **ცვლილებები საგადასახადო კოდექსში**, რომელშიც გათვალისწინებულია გარკვეული საკითხები საქართველოს კანონმდებლობის 2006 წლის 28 ნოემბრის ევროკავშირის საბჭოს 2006/112/EC დირექტივასთან (დამატებული ღირებულების გადასახადის საერთო სისტემის შესახებ) დაახლოების თაობაზე, კერძოდ: ურთიერთდამოკიდებული პირების, უკუდაბეგვრის, დროებითი შემოტანისა და საბაზრო ფასის გამოყენების პრინციპთან დაკავშირებულ საკითხები.

საქართველოს კანონმდებლობის 2011 წლის 21 ივნისის ევროკავშირის საბჭოს 2011/64/EU დირექტივასთან (წარმოებული თამბაქოს აქციზის გადასახადის სტრუქტურისა და განაკვეთების შესახებ) აპროქსიმაციის მიზნით, მომზადდა საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №996 ბრძანებაში ცვლილების პროექტი ადვალური აქციზის საგადასახადო ადმინისტრირების საკითხებზე. 2015 წლის 1 ივლისიდან ამოქმედდა ადვალური გადასახადი თამბაქოს პროდუქციაზე.

2015 წლის აპრილში, სტატისტიკის ეროვნულმა სამსახურმა გამოაქვეყნა **მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის წინასწარი შედეგები**.

2015 წლის იანვრიდან ამოქმედდა **სტატისტიკური ინფორმაციის გავრცელების ახალი სისტემა**. 2015 წლის ივნისიდან ძალაშია „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილებები.

6. თანამშრომლობის სხვა სფეროები

ტრანსპორტი

მომზადდა საქართველოს საჰაერო კოდექსის ცვლილებების პროექტი, რომელშიც გათვალისწინებულია ამ სფეროში ევროკავშირის რეგულაციები (ევროპის პარლამენტისა და საბჭოს 2004 წლის 21 აპრილის №785/2004 რეგულაცია სადაზღვევო მოთხოვნების შესახებ; ევროპარლამენტის 2008 წლის 24 სექტემბრის №1008/2008 რეგულაცია ევროკავშირის ტერიტორიაზე გადაზიდვების წარმოების შესახებ; საბჭოს 1997 წლის 9 ოქტომბრის №2027/97 რეგულაცია ავიაგადამზიდველის პასუხისმგებლობა უბედური შემთხვევებისას). კოდექსში ცვლილების პროექტი წარდგენილია საქართველოს პარლამენტში.

2015 წლის მაისში, დაიწყო საერთაშორისო საავტომობილო ტრანსპორტის კავშირის (IRU) მიერ სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტოს საკვალიფიკაციო ცენტრის აკრედიტაციის მეორე ფაზის განხორციელება, რაც მიზნად ისახავს ქართველი ინსტრუქტორების მომზადებასა და მათ შემდგომ ტესტირებას.

მომზადდა „საავტომობილო ტრანსპორტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტი და „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს კანონის პროექტი. აღნიშნული კანონპროექტებით გათვალისწინებული ნებართვების გაცემისათვის სანებართვო პირობების შემუშავებისას გამოყენებული იქნა საერთაშორისო ნორმატიული დოკუმენტებით დადგენილი სატრანსპორტო ბაზარზე გადამზიდველების დაშვების ძირითადი მოთხოვნები.

ენერგეტიკა

2015 წლის ივლისში, ცვლილებები შევიდა „ნავთობისა და გაზის შესახებ საქართველოს კანონში“, ნახშირწყალბადის რესურსების მოპოვებისა და სამეწარმეო საქმიანობისათვის ნებართვების მიღების პროცესის გამარტივების მიზნით.

რეგიონული პროექტების განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით, განხორციელდა საქართველოს ტერიტორიაზე „სამხრეთის ბუნებრივი აირის დერეფნის შემადგენელი - სამხრეთ კავკასიური მილსადენის (SCP) გაფართოებისათვის საჭირო საქმიანობები. ასევე, აზერბაიჯანი-საქართველო-რუმინეთის ინტერკონექტორის პროექტის (AGRI) განხორციელების მიზნით, 2015 წლის ივნისში, ხელი მოეწერა პროექტის მონაწილეების ერთობლივ დეკლარაციას.

გარემოს დაცვა

2015 წლის ცხრა თვეში, მნიშვნელოვანი ცვლილებები განხორციელდა გარემოს დაცვის სფეროში.

ევროკავშირის ექსპერტებთან ერთად შემუშავდა გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილებების სფეროში საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების განხორციელების საგზაო რუკა, რომელიც წარმოადგენს აღნიშნულ სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან თანმიმდევრული დაახლოების გეგმას.

ასოცირების შესახებ შეთანხმებით გათვალისწინებული ვალდებულების ფარგლებში, მომზადდა მნიშვნელოვანი კანონპროექტები და კანონქვემდებარე აქტები, რომელთა შორის აღსანიშნავია: საქართველოს კანონის პროექტები „რადიოაქტიური ნარჩენების შესახებ“ და „ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“, რომლებიც ითვალისწინებენ რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის სისტემის ინსტიტუციურ სრულყოფას; „წყლის რესურსების მართვის შესახებ“ კანონპროექტი; გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისა და სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების შესახებ კანონპროექტის პირველადი ვერსია და კანონპროექტი „გარემოს დაცვის შესახებ“ კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე. დამტკიცდა საქართველოს მთავრობის დადგენილებები: „ნაგავსაყრელების მოწყობის, ოპერირების, დახურვის და შემდგომი მოვლის შესახებ“ კანონქვემდებარე აქტი; „ნარჩენების აღრიცხვის წარმოების, ანგარიშგების განხორციელების ფორმისა და შინაარსის შესახებ“ კანონქვემდებარე აქტი; „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ კანონქვემდებარე აქტი.

საჯარო ინფორმაციის გაცემის პრაქტიკული მექანიზმის ჩამოყალიბების მიზნით, შემუშავდა გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების ვებრუკა, რომელზეც დატანილი იქნება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობები, შემდეგი საჯარო ინფორმაციის მითითებით: გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა, საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა, საქმიანობის განმახორციელებელი და პროექტთან დაკავშირებული სხვა საჯარო ინფორმაცია.

შემუშავდა „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისა და სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების პროცესთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის ეფექტიან მექანიზმებს.

სამოქალაქო დაცვა

საქართველოს მთავრობამ 2015 წლის სექტემბერში დაამტკიცა სამოქალაქო უსაფრთხოების ეროვნული გეგმა. აღნიშნული გეგმა წარმოადგენს საგანგებო სიტუაციების მართვის ერთიანი სისტემის ძირითად სახელმძღვანელო დოკუმენტს, რომელიც აწესრიგებს სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში ადმინისტრაციული ორგანოების საქმიანობას. სამოქალაქო უსაფრთხოების ეროვნული გეგმის მთავარი მიზანია საგანგებო სიტუაციების პრევენცია, მზადყოფნა, სამოქალაქო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, აღდგენითი და ჰუმანიტარული საქმიანობების კოორდინირება და ა.შ.

დაზღვევა

2015 წლის ივლისში, საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა ცვლილებები „დაზღვევის შესახებ“ კანონში, რომელიც ადგენს დაზღვევის შუამავლების მიერ საქმიანობის ამსახველი ანგარიშგების სსიპ „საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურისათვის“ წარდგენის ვალდებულებას, ასევე განსაზღვრავს საქართველოში მოქმედი სადაზღვევო კომპანიების ორგანიზაციულ-სამართლებრივ ფორმას - სააქციო საზოგადოება.

ჯანმრთელობის დაცვა

საქართველოს მთავრობამ დაიწყო მსოფლიოში უპრეცედენტო C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროგრამა. 2015 წლის აპრილიდან C ჰეპატიტის მქონე პაციენტები უზრუნველყოფილნი არიან მკურნალობის წინა სადიაგნოსტიკო და მკურნალობის მონიტორინგისათვის საჭირო კვლევებითა და C ჰეპატიტის სამკურნალო უახლესი მედიკამენტებით.

მიმდინარეობს C ჰეპატიტის ელიმინაციის გრძელვადიანი სტრატეგიული გეგმის შემუშავება, რომლის მომზადება დასრულდება 2015 წლის ბოლოს.

2015 წლის 15 აპრილს, დამტკიცდა „აივ ინფექცია/შიდსის 2016-2018 წლების ეროვნული სტრატეგიის გეგმა“, ხოლო 2015 წლის 9 ივლისს, დამტკიცდა ტუბერკულოზის 2016-2018 წლების ეროვნული სტრატეგიის გეგმა“.

ხალხთა შორის კონტაქტები, განათლება და მეცნიერება

საქართველო აქტიურად არის ჩართული Erasmus+ პროგრამაში, კერძოდ, სტუდენტთა მობილობის პროგრამის ფარგლებში (Credit Mobility). მიმდინარეობს მოლაპარაკებები საქართველოსა და ევროპის უნივერსიტეტებს შორის ორმხრივი ხელშეკრულებების გაფორმების მიზნით.

საქართველომ, ევროკავშირის მხრიდან ოფიციალური დასტური მიიღო ჰორიზონტი 2020-ის პროგრამაში ასოცირებულ წევრობაზე. საქართველოსა და ევროკავშირს შორის დასრულდა მოლაპარაკებები ხელშეკრულების ტექსტის პროექტზე, რომელიც გადის შიდა სახელმწიფოებრივ პროცედურებს.

უმალესი განათლების თანაბრად ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით, 2015-2016 სასწავლო წლიდან ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამებზე ჩარიცხული სტუდენტებისთვის შემუშავდა სოციალური პროგრამები, რომლის ფარგლებში დაფინანსდებიან მაღალმთიანი და ეკოლოგიური მიგრაციის რეგიონში მცხოვრები, ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები, ეთნიკური უმცირესობის წარმომადგენლები, ტერიტორიული მთლიანობისთვის ომში დაღუპულთა შვილები, სამცხე-ჯავახეთიდან დეპორტირებულთა შთამომავლები, უდედმამო, მრავალშვილიანი, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირები, ოკუპირებული ტერიტორიების საზღვრისპირა სოფლებში მცხოვრები, სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფი და სოციალურად დაუცველი სტუდენტები.

განათლების უწყვეტობის, მთელი ცხოვრების მანძილზე სწავლის კონცეფციის განხორციელების მიზნით მომზადდა კანონპროექტი, რომელიც ითვალისწინებს პროფესიულ განათლებაში ზოგადსაგანმანათლებლო კომპონენტის დანერგვას.

2015 წლის ცხრა თვეში, ევროკავშირის ინიციატივის „მეტი მეტისთვის“ ფარგლებში, საქართველოს მთავრობასა და საქართველოში ევროკავშირის წარმომადგენლობას შორის გაფორმებული ფინანსური შეთანხმების „დასაქმება, პროფესიული განათლება და გადამზადება“ პოლიტიკის მატრიცით გათვალისწინებული აქტივობების განხორციელება შეფასდა ევროკავშირის მონიტორინგის მისიის მიერ და მომზადდა შესაბამისი ანგარიში. ანგარიშის თანახმად, პოლიტიკის მატრიცით გათვალისწინებული ვალდებულებები შესრულებულად ჩაითვალა.

2015 წლის თებერვალში, ქ. ბრიუსელში, ხელი მოეწერა შეთანხმებას, რომლის მიხედვითაც საქართველო ევროკავშირის პროგრამა - „Creative Europe“-ის („შემოქმედებითი ევროპა“) წევრი გახდა.

დაწყებულია მუშაობა საქართველოს კულტურის სტრატეგიაზე. მომზადდა აღნიშნული სტრატეგიის შემუშავების გზამკვლევი. 2015 წლის ივლისში, ჩატარდა უწყებათაშორისი ჯგუფის პირველი სამუშაო შეხვედრა, სადაც შეხვედრის მონაწილეები გაეცნენ კულტურის სტრატეგიის შემუშავების პროცესის მიმდინარეობას. ამასთან, შეიქმნა კულტურის სტრატეგიის ვებ-გვერდი, culturepolicy.ge.

2015 წელს, დასრულდა კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში საჯარო სამსახურების დამძობილების პროგრამის (Twinning) პროექტი „საქართველოს

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს ინსტიტუციონალური განვითარების მხარდაჭერა“, რომელსაც ქართულ მხარესთან ერთად ახორციელებდა იტალიის კულტურული მემკვიდრეობის, კულტურული ღონისძიებებისა და ტურიზმის სააგენტო დანიის კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტოსთან თანამშრომლობით. პროექტის შედეგად შემუშავდა კულტურული მემკვიდრეობის სფეროს განვითარებისათვის შემდეგი მნიშვნელოვანი დოკუმენტები: „მსოფლიო მემკვიდრეობის შესახებ“ კანონპროექტი; მართვის გეგმების სახელმძღვანელო პრინციპები; „კულტურული მემკვიდრეობის კოდექსის“ პროექტის სარჩევი და შესაბამისი ინსტრუქციები; ქვეყანაში კულტურული მემკვიდრეობის მართვის გაუმჯობესების მიზნით - სფეროს ადმინისტრირების გაუმჯობესების რეკომენდაციები.

სახელმწიფო ახალგაზრდული პოლიტიკის სამოქმედო გეგმის ეფექტიანი განხორციელების მიზნით შემუშავდა სამოქმედო გეგმის შესრულების მონიტორინგის ჩარჩო-დოკუმენტის პროექტი. დასრულდა მუშაობა ახალგაზრდული საქმიანობის განვითარების სტრატეგიაზე და შემუშავდა ახალგაზრდა მუშაკის კომპეტენციების ჩარჩო.

დასრულდა მუშაობა საქართველოში **ანტი-დოპინგური პოლიტიკის განვითარების 2016-2020 წლების სტრატეგიის პირველად დოკუმენტზე**, რომელიც ითვალისწინებს გაეროს განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის ორგანიზაციის (UNESCO) საერთაშორისო კონვენციის დებულებების შესრულების მიზნით არსებულ კანონმდებლობაში შესაბამისი ცვლილებებისა ან/და ახალი კანონპროექტის მომზადებას.

ევროპული გამოცდილების საფუძველზე და ასოცირების შეთანხმებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესაბამისად, **შემუშავდა სპორტის სახელმწიფო მართვის თანამედროვე მოდელი**, რომლის დანერგვის პროცესი აქტიურად მიმდინარეობს.

სამოქალაქო საზოგადოებასთან თანამშრომლობა

საქართველოს მთავრობა აქტიურად თანამშრომლობს **სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებთან**, რომლებიც ჩართულნი არიან ასოცირების შეთანხმების განხორციელების ეროვნული სამოქმედო გეგმის შემუშავებისა და მისი შესრულების მონიტორინგის პროცესში. **საქართველო პირველი ქვეყანაა ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების ხელმომწერ ქვეყნებს შორის**, რომელმაც არასამთავრობო სექტორი აქტიურად ჩართო შეთანხმების განხორციელების სამოქმედო გეგმის შემუშავების პროცესში. გარდა ამისა, განხორციელდა ასოცირების შეთანხმებით გათვალისწინებული ევროკავშირი-საქართველოს სამოქალაქო საზოგადოების პლატფორმის ქართული ნაწილის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა.